

VYŘEZÁVANÝ STROMEK

Kdo může vyrobit?

Žáci 6. - 7. ročníku základní školy. Děvčata a chlapci v zájmových kroužcích nebo na školách v přírodě.

Za jak dlouho se to stihne?

Doporučujeme v rámci vyučovacího předmětu Technika vyhradit min. 1 vyučovací hodinu.

Kdo zpracoval námět a výrobek doporučuje?

Miroslav Janu, Univerzita Palackého v Olomouci

Co se žáci naučí?

Očekávané výstupy učení:

- při zpracování technických materiálů využívá ruční nářadí i bezpečné elektrické nářadí,
- rozliší, roztřídí a pojmenuje základní technické materiály,
- z nabídky zvolí vhodný materiál a pracovní postup; při zhotovování výrobku dodržuje daný sled výrobních operací.

Konkrétní dovednosti:

- měření, krájení, řezání, vrtání.
- využívá poznatků o makroskopické stavbě dřeva.

Jaký materiál a pomůcky potřebujeme?

Pracovní prostory:

- školní dílna, domácí prostředí, zájmové kroužky, školy v přírodě.

Materiál:

- čerstvá (živá) větve z měkkého dřeva lípy, vrby, topolu, lísky Ø 40-50 mm a větve ze stejného dřeva Ø 10-15 mm, délky ± 200 mm.

Pomůcky:

- tužka, nůžky nebo štípací kleště na větve, pila ocaska, řezbářský nůž nebo kvalitnější ostrý zavírací nůž, aku- vrtačka, vrták Ø 6-8mm, nebo ze stejného Ø, vodou ředitelné lepidlo, podložku s opěrkou pro snadnější řezání.

Pracovní postup

1. Z větve silnějšího Ø uřízneme pilou ocaskou kolečko o tl. ± 15mm (základna budoucího stromku).
2. Z větve tenčího Ø uřízneme ocaskou délku ± 150 – 200mm (kmínek stromku).
3. Spodní část kmínku nožem upravíme do kónusu ± 6mm.
4. Celý kmínek pomocí nože zbavíme kůry (oloupeme). Dlouhými řezy nožem zúžíme kmínek směrem k jeho vrcholu.
5. **Všechny řezy nožem vedeme směrem od sebe s oporou o podložku z důvodu bezpečnosti!**
6. Větvičky stromku začínáme řezat nožem, jemnými řezy od horního konce.
7. Vznikající hoblínky se nedořezávají a postupně, k dolní části kmínku se prodlužují.
8. Připravenou základnu budoucího stromku provrtáme nebozezem nebo aku- vrtačkou s vrtákem Ø 6mm. (pro snadnější vrtání, vrtáme v místě dřeně).
9. Do vyvrtaného otvoru kápeme lepidlo a vtlačíme vyřezaný kmínek.

10. Na závěr větvičky upravíme do tvaru jehličnanu.
11. Výrobek je hotov.

Metodické poznámky

1. Výrobu stromku si předem vyzkoušejte.
2. Používejte nabroušené nože.
3. Ukažte žákům správné broušení nožů.
4. Dodržujte bezpečnostní předpisy při řezání.
5. Pracujte na podložce s opěrou.

Použité zdroje a další inspirace

Knižní zdroje:

- *Malý řezbář*. Přeložil Jiří STEINER. Praha: Svojtka & Co., 2014. Pokusy, objevy, hry. ISBN 978-80-256-1331-3.
- ŠTAJNOCHR, Lubomír. *Broušení nástrojů*. 2., přeprac. vyd. Praha: Grada, 2004. Profi & hobby. ISBN 80-247-0742-X.
- MINÁŘ, Marek. *Lidové řezbářství*. Praha: Grada, 2008. Řemesla, tradice, technika. ISBN 978-80-247-1722-7.
- JOSTEN, Elmar, Thomas REICHE a Bernd WITTCHEN. *Dřevo a jeho obrábění*. Praha: Grada, 2010. Průvodce truhláře. ISBN 978-80-247-2961-9.

Internetové zdroje:

- *TechnoMet* – sbírka metodických námětů k provádění technických činností žáků ve škole, zájmovém kroužku nebo dětmi doma. Primárně se zaměřuje na aktivity pro děti a mládež ve věku od 6 do 14 let. Dostupné na: <https://www.pdf.upol.cz/ktiv/technomet>.
- <https://cz.pinterest.com/>

Vytvořeno v rámci projektu TAČR TL03000535 Vývoj systému podpory implementace inovativní koncepce technického vzdělávání na základních školách v České republice.

T A

Č R

Technologická
agentura
České republiky

Program **Éta**